

Nameya ji Îbraniyan re

Pêşgotin

Nameya ji Îbraniyan re, ji Cihûyên Mesîhî yê ku di bin zor-dariyê de bûn û ji wan dihat xwestin ku dev ji baweriya xwe berdin re hatiye nivîsîn. Nivîskarê vê nameyê ne kifş e. Herweha nivîskar di nav diwanzdeh şagirtên Îsa de jî cih nagire; lê belê wî kirinên Îsa ji bawermendên pêşî yê ku li pey Îsa çûne, bihîstiye. Kesên ku name ji wan re hatiye nivîsîn, ji ber bawermendiya xwe berê jî gelek êş kişandine. Nivîskar wan hişyar dike û dişidîne ku baweriya xwe hişk bigirin û kifş dike ku baweriya bi Îsa Mesîh bêkêmahîtiyê û jiyana herheyî tîne.

Di vê nameyê de nivîskar li ser sê babetên girîng radiweste:

1. Îsa Kurê Xwedê yê herheyî ye. Kurê Xwedê Îsa di ser pêxemberên Peymana Kevin re ye, di ser milyaketan û herweha di ser Mûsa re ye.
2. Kahîntiya Îsa ya herheyî ji aliyê Xwedê ve hatiye diyarkirin û ew di ser kahînen Peymana Kevin re ye.
3. Bi saya Îsa bawermend ji guneh, ji tirsê û ji mirinê tên rizgarkirin. Kahîne Mezin Îsa, rizgariya rastîn anî.

Ev name dikare bi vî awayî bê beşkirin:

- I. Mesîh peymana Xwedê bir serî 1:1-2:18
- II. Bêdestpêkiya serokkahîntiya Mesîh 3:1-10:18
- III. Girîngiya baweriyê 11:1-12:29
- IV. Şîretên dawî 13:1-19
- V. Silavên aştiyê 13:20-25

Kur di ser Milyaketan re Ye

1 Di demên berê de Xwedê gelek caran û bi gelek awayan, bi rêberiya pêxemberan* ji bav û kalan re gotiye. ² Lê di van rojên dawîn de, ew bi Kurê xwe yê ku ew kiriye wêrisê her tiştî û bi destê wî erd û ezman çêkirine, ji me re peyivî. ³ Ew şewqa rûmeta Xwedê û xuyabûna rastîn ya cewhera wî ye. Ew her tiştî bi peyva* xwe ya hêzdar hildigire. Piştî ku wî paqijbûna gunehan pêkanî, ew

li jorê, li milê Yê Mezin ê rastê rûnişt. ⁴ Navê ku wî mîras standiye ka çiqas di ser yê milyaketan re ye, ew jî ewqas ji wan bilindtir bû.

⁵ Çimkî ma Xwedê ji kîjan milyaketî re kengê gotiye:

«Tu Kurê min î,
Îro tu ji min re bûyî.»

An jî:

«Ezê ji wî re bibim Bav*
Û ewê ji min re bibe Kur.»^a

⁶ Îcar çaxê Xwedê yê nixurî anî dinyayê, weha got:

«Bila hemû milyaketên Xwedê biperizin* wî.»^b

⁷ Ji bo milyaketan jî Xwedê dibêje:

«Ew milyaketên xwe dike ba
Û xizmetkarên xwe dike pêta êgir.»^c

⁸ Lê ji bo Kur ew weha dibêje:

«Ya Xwedê, textê te herheyî û heta hetayê ye.
Gopalê padîşahiya te gopalê rastiye ye.

⁹ Te ji rastiye hez kir û ji neheqiyê nefret kir,
Ji ber vê yekê Xwedê, Xwedayê te,

Tu bi rûnê şahiyê ji hevalên te bêtir bilind kirî.»^d

¹⁰ Û li dereke din:

«Ya Xudan, di destpêkê de
Te bingeha erdê danî
Û ezman jî karên destê te ne.

¹¹ Ewê wêran bibin, lê tê bimînî,
Ew hemû wê wek cilan kevin bibin.

¹² Tê wan wek xiftan li hev bipêçî û
Ewê wek cilan bèn guhertin.

Lê tu hergav eynî yî
Û salên te xilas nabin.»^e

¹³ Lê Xwedê ji kîjan milyaketî re kengê gotiye:

^a 1:5 Ji: Zebûr 2:7; 2 Samûêl 7:14

^b 1:6 Ji: Dubarekirina Şerîetê 32:43; Zebûr 97:7 (herdu jî li gor wergera Yewnanî)

^c 1:7 Ji: Zebûr 104:4 ^d 1:8-9 Ji: Zebûr 45:6-7

^e 1:10-12 Ji: Zebûr 102:25-27

«Li milê min ê rastê rûne,
Heta ku ez dijminên te
Bikim pêgeha lingên te.»^a

¹⁴ Ma hemû milyaket ne ruhên xizmetkar in ku ji bo xizmeta wan ên ku wê xilasiyê mîras bistînin hatine şandin?

Em Baldar Bin

2 Ji ber vê yekê divê em hê zêdetir bala xwe bidin tiştên ku me bihîstine, da ku em averê* nebin. ² Çimkî eger peyva ku bi rêberiya milyaketan hatiye gotin qayîm bûbe û her sûc û neguhdariyê cezayê ku heq kiriye standibe, ³ eger em li ber vê xilasiya evqas mezin xemsar bin, emê çawa birevin û xilas bibin? Di destpêkê de Xudan ev xilasî da zanîn û ji aliyê yên ku ew bihîstine ve ji me re rast hat deranîn. ⁴ Xwedê jî ji vê re bi nîşanan, bi karên mezin û kerametên cûr bi cûr û bi diyariyên Ruhê* Pîroz ên ku li gor daxwaza xwe belav kirine, şahidî kir.

Kur Bû Bira

⁵ Xwedê, ew dinya ku wê bê, ya ku em li ser dipeyivin, ne bi milyaketan ve girê da. ⁶ Lê yekî li derekê gotiye û şahidî kiriye:

«Mirov çi ye ku tu wî bînî bîra xwe,
An jî kurê mirov çi ye ku tu xema wî bixwî?

⁷ Te ew ji bo demekê ji milyaketan nizimtir kir,
Te taca rûmet û siyanetê* da serê wî.

⁸ Te her tişt xist bin lingên wî.»^b

Îcar gava ku Xwedê her tişt xist bin lingên wî, tu tiştê ku nexist bin lingên wî nehişt. Lê niha em hê nabînin ku her tişt ketiye bin lingên wî. ⁹ Lê em Îsayê ku ji ber cefayê mirinê taca rûmet û siyanetê wergirtiye, dibînin. Ew ji bo demekê ji milyaketan hat nizimtir kirin, da ku bi kerema Xwedê ji bo her kesî mirinê tam bike. ¹⁰ Çimkî di cih de bû, Xwedayê ku her tişt ji bo wî ye û bi wî çêbûye, pêşengê xilasiyê bi cefayan bigihanda bêkêmahîtiyê, da ku wî gelek kur bigihandana rûmetê. ¹¹ Çimkî yê ku pîroz* dike û yên

^a 1:13 Ji: Zebûr 110:1

^b 2:6-8 Ji: Zebûr 8:5-7

2:7 Di hin destnivîsaran de li dawiyê ev jî heye: «Te ew danî li ser karên destê te.»

ku tèn pîrozkirin, hemû ji Yekî ne. Ji ber vê yekê Îsa şerm nake ku ji wan re bêje «bira»¹² û dibêje:

«Ezê navê te ji birayên xwe re bêjim,

Di nav civînê de ezê bi lavijeyan* pesnê te bidim.»^a ¹³ û weha jî dibêje:

«Ezê ewlehiya xwe bi wî bînim.»^b

û weha jî:

«Va me, ez û zarokên ku Xwedê dane min!»^c

¹⁴ Loma çawa ku zarok xwîn û goşt in, ew bi xwe jî wusa di eynî tiştan de bû hevpar; da ku ew, wî yê ku xwediyê hêza mirinê ye, yanî Îblîs, bi mirinê betal bike¹⁵ û wan ên ku di hemû jiyana xwe de bi tîrsa mirinê bûne xulam, azad bike.¹⁶ Çimkî, bêguman ew ne alîkariya milyaketan, lê belê alîkariya dûndana* Birahîm* dike.¹⁷ Loma diviya di her tiştî de bibûya mîna birayên xwe, wusa ku ew li ber Xwedê Serokkahînekî dilovan û ewledar be, da ku gune-hên gel bide bexşandin.¹⁸ Ji ber ku ew bi cefakişandinê hat ceribandîn, ew dikare bê hawara wan ên ku tèn ceribandîn.

Mûsa Xizmetkar e, Mesîh Kur e

3 Ji ber vê yekê, ey birayên pîroz û hevparên gazîkirina ezmanî, bala xwe bidin Îsayê ku Şandî* û Serokkahîne şahidiya me ye.² Wek ku Mûsa* ji tevahiya mala Xwedê re dilsoz bû, Îsa ji yê ku ew daniye ser kar re dilsoz e.³ Ka çawa siyaneta* yê ku xanî ava kiriye di ser ya xênî re ye, wusa jî Îsa ji Mûsa bêtir hêjayî rûmeta mezin hat dîtin.⁴ Çimkî her xanî ji aliyê yekî ve tê avakirin, lê avakarê her tiştî Xwedê ye.⁵ Rast e, Mûsa, ji bo ku şahidiya wan tiştên ku wê piştî bihatana gotin bike, di tevahiya mala Xwedê de wek xizmetkarekî dilsoz bû.⁶ Lê Mesîh bi Kurîtî li ser mala Xwedê dilsoz bû. Û eger em cesareta xwe û pesindana ku ji hêviya me tê hişk bigirin, mala wî em in.

Hişyarkirina li hember Bêbaweriyê

⁷ Loma, wek ku Ruhê Pîroz dibêje:

«Eger îro hûn dengê wî bibihîzin,

^a 2:12 Ji: Zebûr 22:22
3:2 Hijmartin 12:7

^b 2:13 Ji: Îşaya 8:17

^c 2:13 Ji: Îşaya 8:18

⁸ Dilê xwe hişk nekin,

Wek wê roja ku bav û kalên we serî hildan

Gava ku li çolê hatibûn ceribandin,

⁹ Li wir bav û kalên we ez ceribandim û sihêtî kirim

Bi ser ku çil salan kirinên min dîtin.

¹⁰ Ji ber vê yekê ez ji wî nifşî* xeyidîm.

Û min got: «Ew her gav di dil de varî* dibin.»

Û wan riyên min nezanîn.

¹¹ Wek ku min di hêrsa xwe de sond xwar:

Ew tu caran nakevin rihetiya min.»^a

¹² Birano, hay ji xwe hebin ku bi tu kesî ji we re dilekî xerab û bêbawer ê ku we ji Xwedayê jîndar bizivîrîne, peyda nebe. ¹³ Lê belê heta roja ku jê re dibêjin «îro» heye, her roj hevdû bişidînin, da ku dilê tu kesî ji we bi xapandina guneh hişk nebe. ¹⁴ Çimkî em bûne hevparên Mesîh, lê bi tenê em ewlehiya xwe ya destpêkê heta dawiyê hişk bigirin. ¹⁵ Çawa ku hatiye gotin:

«Eger îro hûn dengê wî bibihîzin

Dilê xwe hişk nekin wek wê roja ku bav û kalên we serî hildan.»^b

¹⁶ Îcar ew kî bûn, ku bihîstin û serî hildan? Ma ne ew hemû bûn ên ku bi rêberiya Mûsa ji Misrê derketin? ¹⁷ Û Xwedê çil salan ji kê xeyidî? Ma ne ji wan ên ku guneh kirin û bedena wan li çolê ket?

¹⁸ Û ji neguhdaran pê ve, ma Xwedê ji bo kê sond xwar ku ew nekevin rihetiya wî? ¹⁹ Îcar em dibînin ku wan ji ber bêbaweriya xwe nekarîn bikevinê.

4 Ji bo vê yekê, madem ku soza ketina nav rihetiya wî hê heye, em bitirsin ku yek ji we ji wê bi paş ve mayî xuya nebe. ² Çimkî, wek ku Mizgînî ji wan re hat dayîn, ji me re jî hat dayîn. Lê belê peyva ku bihîstin bi kêrî wan nehat, çimkî yên ku peyv bihîstibûn, bi baweriyê* ve nekirin yek. ³ Lê em ên ku me bawer kiriyê, emê bikevin wê rihetiye, çawa ku Xwedê gotiyê:

^a 3:7-11 Ji: Zebûr 95:7-11; Derketin 17:1-7; Hijmartin 20:1-13

^b 3:15 Ji: Zebûr 95:7-8

3:16-18 Hijmartin 14:1-35

«Wek ku min di hêrsa xwe de sond xwar:

Ew tu caran nakevin rihetiya min.»^a

Lê karên wî ji damezrandina dinyayê ve xilas bûne. ⁴ Çimkî wî di derekê de li ser roja heftan weha gotiye: «Di roja heftan de Xwedê ji hemû kirinên xwe bîhna xwe veda.»^b ⁵ Û li vê derê dîsa dibêje: «Ew tu caran nakevin rihetiya min.»^c ⁶ Îcar yên ku berê Mizgînî bi-hîstibûn, ji ber ku bi ya wê nekirin, neketin rihetiye. Lê belê ketina vê rihetiye ji bo hinekan hê parastî ye. ⁷ Loma piştî demeke dirêj Xwedê bi devê Dawid* dibêje «îro» û careke din rojekê destnîşan dike. Wek ku berî niha hatiye gotin:

«Eger îro hûn dengê wî bibihîzin,

Dilê xwe hişk nekin.»^d

⁸ Çimkî eger Yêşû* rihetî dabûya wan, Xwedê piştî li ser rojeke din nedigot. ⁹ Nexwe, ji bo gelê Xwedê rihetiyeke roja* Şemiyê dimîne. ¹⁰ Wek ku Xwedê ji kirinên xwe bîhna xwe veda, yê ku dikeve nav rihetiya Xwedê jî ji kirinên xwe bi xwe bîhna xwe vedide. ¹¹ Loma ji bo ku tu kes bi eynî cûreyê neguhdariyê nekeve, em xîretkêşiyê bikin, da ku em bikevin wê rihetiye.

¹² Peyva Xwedê jîndar û bi bandûr e. Ji her şûrê dudev hê tûjtir e. Û heta can û ruh, hem jî movik û mejî ji hev veqetîne, lê diçe; dîwana* niyet û ramanên dil dike. ¹³ Tu afirîn tune ku ji wî veşartî ye. Lê her tişt li ber çavê wî yê ku divê em hesab bidinê, tazî û vekirî ye.

Serokkahîn Îsa

¹⁴ Loma, madem ku Serokkahînê me yê mezin ê ku di ezmanan re derbas bûye, Kurê* Xwedê Îsa heye, em wê baweriya ku em eşkere dikin hişk bigirin. ¹⁵ Çimkî Serokkahînê me ne wusa ye ku di qelsiyên me de nekare hevpariya dilîniya me bike, lê guneh ne tê de bi her awayî wek me hatiye ceribandin. ¹⁶ Loma em bi cesaret nêzîkî textê keremê bibin, da ku rehm li me bibe û ji bo dema ku em hewcedarê alîkariyê bin, em keremê bibînin.

^a 4:3 Ji: Zebûr 95:11

^b 4:4 Ji: Destpêkirin 2:2

^c 4:5 Ji: Zebûr 95:11

^d 4:7 Ji: Zebûr 95:7-8

4:10 Destpêkirin 2:2

5 Her Serokkahîn ji nav mirovan tê bijartin û ji bo wan li ser tiştên ku li ber Xwedê tên kirin, tê danîn, da ku ji bo gunehan diyarî û goriyan* pêşkêş bike. ² Ew dikare bi nermî, bi nezan û bi averêbûyîyan* re bide û bistîne, çimkî ew bi xwe jî bi qelsiyên hatiye rapêçan. ³ Ji ber vê yekê, wek ku ji bo gel dike, ew deyndar e ku ji bo xwe jî di ber gunehan de goriyan pêşkêş bike. ⁴ Tu kes nikare ji xwe bi xwe vê rûmetê bistîne, lê bi tenê ewê ku wek Harûn ji aliyê Xwedê ve tê gazîkirin, distîne.

⁵ Bi vî awayî Mesîh jî ji bo ku bibe Serokkahîn xwe bi xwe bilind nekir, lê belê Xwedê ew bilind kir û jê re got:

«Tu Kurê min î,

Îro tu ji min re bûyî.»^a

⁶ Çawa ku ew di dereke din de jî dibêje: «Li gor pergala* Melkîsedek*, Tu her û her kahîn* î.»^b ⁷ Îsa di jiyana xwe ya li ser erdê de bi hawarên hêzdar û bi hêstirên çavan dua û lavan pêşkêşî wî kir, yê ku dikarî ew ji mirinê xilas bikira û ji ber xwedêtirsiya xwe hatibû bihîstin. ⁸ Bi ser ku Kur bû jî, ji cefayên ku kişandin hînî guhdanê bû. ⁹ Gava ku gihîşt bêkêmahîtiyê, ji hemûyên ku bi ya wî dikin re bû sedemê xilasiya herheyî. ¹⁰ Ji aliyê Xwedê ve, li gor pergala Melkîsedek bi serokkahîntî hat navkirin.

Xwe li Soza Xwedê Bigirin

¹¹ Gelek tişt hene ku em li ser vê yekê bêjin; lê ji ber ku guhên we giran bûne, şîrovekirina wan zehmet e. ¹² Diviya ku heta niha hûn bibûna mamoste, lê belê dîsa hewcedariya we heye ku yek dersên pêşî yê peyva Xwedê hînî we bike. Ne xwarina giran, lê belê hûn hê hewcedarê şîr in. ¹³ Îcar her kesê ku bi şîr tê xweyîkirin, di peyva rastiye de bêtêcrûbe ye; çimkî zarok e. ¹⁴ Lê xwarina giran ji bo yê gihîştî ye. Têgihîştina wan bi karanîna hatiye perwerdekirin, da ku qencî û xerabiyê ji hev derxin.

6 Ji ber vê yekê em hîndariya pêşî ya li ser Mesîh bihêlin, ber bi bêkêmahîtiyê ve pêşve herin. Û em dîsa bingeha wan tiştan

^a 5:5 Ji: Zebûr 2:7

^b 5:6 Ji: Zebûr 110:4

5:3 Qanûna Kahîntiyê 9:7

5:4 Derketin 28:1

5:7 Metta 26:36-46

daneynin: Vegerîna ji karên* mirî, baweriya bi Xwedê, ² hîndariya imadkirinê*, destdanînsêrî*, vejîna* miriyan û dîwana herheyî. ³ Xwedê destûrê bide, emê vê bikin. ⁴ Çimkî yên ku carekê hatine ronahîkirin, ji diyariya ezmanî tam kirine, ji Ruhê Pîroz par standine, ⁵ qenciya peyva Xwedê û hêzên dinya ku bê tam kirine ⁶ û bi ser wan de ji rê derketine, êdî ji bo wan çênabe ku dîsa ji bo tobekirinê bèn nûkirin. Çimkî ew ji bo xwe Kurê Xwedê ji nû ve xaç dîkin û bêsiyanet dîkin. ⁷ Çimkî ew axa ku wê barana gelek caran li ser dibare, vedixwe û ji bo kê hatibe ajotin, berê ku bi kêr tê bide wan, ji aliyê Xwedê ve tê bereketkirin. ⁸ Lê eger ew stirî û diriyan bide, bêkêr e û nêzîkî nîfirê ye, dawiya wê şewitandin e.

⁹ Hezkirîno, her çiqas me weha gotibe jî, em piştrast in ku rewşa we ji wan tiştan çêtir e û li gor xilasiyê ye. ¹⁰ Çimkî Xwedê ne bê dadperwerî* ye ku kirinên we, xizmeta ku we ji pîrozan re kiriyê û hûn dîkin û ew hezkirina ku we ji bo navê wî nîşan daye, ji bîr bike. ¹¹ Em pîr dixwazin ku her yek ji we heta dawiyê eynî xîretkêşiyê nîşan bide, da ku hûn bigihîjin piştrastiya temam a hêviya xwe. ¹² Wusa ku hûn nebin tiral, lê bibin mîna wan ên ku bi bawerî û bîhnfirehiyê bûn wêrisên sozên Xwedê.

Soza Xwedê

¹³ Gava ku Xwedê soz da Birahîm*, ji ber ku yekî meztir nebû ku bi wî sond bixwe, wî bi xwe sond xwar ¹⁴ û got:

«Bi rastî jî, ezê te bi zêdehî pîroz bikim

Û ezê bi zêdehî te zêde bikim.»^a

¹⁵ Û bi vî awayî Birahîm sebir kir û gihîşt sozê. ¹⁶ Erê, mirov bi yekî ku ji wan meztir e, sond dixwin; sond ji bo bawerîanîne dawiya her devjeniyê tîne. ¹⁷ Bi vî awayî, çaxê Xwedê xwest ku hê bêtir nîşanî wêrisên sozê bide ku armanca wî nayê guhertin, wî soz da û bi ser de jî sond xwar. ¹⁸ Wusa ku bi du tiştên ku nayên guhertin û çênabe ku Xwedê di wan de derewan bike, cesareteke me ya xurt hebe, da ku em vê hêviya ku li ber me hatiye danîn, bigirin. ¹⁹ Ev hêviya me wek lengerê can ê saxlem û ewledar e û derbasî aliyê

^a 6:14 Ji: Destpêkirin 22:16-17

6:18 Hijmartin 23:19

perdê yê hundir dibe. ²⁰ Îsa bi pêşivanîti ji bo me derbasî wê derê bûye. Ew li gor pergala* Melkîsedek* bûye Serokkahînê herheyî.

Kahîntiya Îsa Wek ya Melkîsedek e

7 Heçî Melkîsedek* e, ew «padîşahê Salêmê* û kahînê Xwedaya yê Herî Bilind bû. Gava Birahîm ji şkandina padîşahan vedigeriya, ew hat pêşiya Birahîm û ew pîroz kir.»^a ² Birahîm jî her tiştî dehyek* da wî. Mana navê Melkîsedek pêşî: «Padîşahê Rastiyê», piştî jî: «Padîşahê Salêmê», yanî «Padîşahê Aştiyê» ye. ³ Ne bavê wî, ne diya wî û ne jî bav û bavkalkên wî tîn zanîn, ne destpêka rojên wî û ne jî dawiya jiyana wî heye. Wek Kurê Xwedê ew her û her kahîn dimîne.

⁴ Îcar binêrin ku ew çiqas mezin e! Bavkalê mezin Birahîm dehyeka xenîmetan daye wî. ⁵ Yê ku ji kurên Lêwî* kahîntî standine bi ser ku ew ji dîndana* Birahîm bûn jî, li gor Şerîetê* emrê wan heye ku ji gel, yanî ji birayên xwe, dehyekê bistînin. ⁶ Lê ev mirovê ku ne ji dîndana wan e, dehyek ji Birahîm stand û wî ew ê ku soz jê re hatine dayîn pîroz kir. ⁷ Bêguman yê ku pîroz dike di ser yê ku tê pîrozkirin re ye. ⁸ Li vê derê mirovên ku dimerin dehyekê distînin, lê li wê derê yekî ku şahidî jê re tê kirin ku ew dijî, dehyekê distîne. ⁹ Em dikarin bêjin ku Lêwî bi xwe jî, yê ku dehyekê distîne, bi destê Birahîm dehyek daye. ¹⁰ Çimkî gava ku Melkîsedek hat pêşiya Birahîm, hê Lêwî di piştî bavkalê xwe Birahîm de bû.

¹¹ Îcar, eger bi kahîntiya Lêwîyan békêmahîti hebûya – çimkî gel di bin vê kahîntiyê de Şerîet standibû – êdî çi hewce bû, kahînekî din ne li gor pergala* Harûn, lê li gor pergala Melkîsedek bihata? ¹² Çimkî gava ku kahîntî bê guhertin, hingê divê Şerîet jî bê guhertin. ¹³ Û yê ku ev tişt li ser tîn gotin, ji eşîreke din e. Ji vê eşîrê tu kesî li gorîgehê* xizmet nekiriye. ¹⁴ Îcar eşkere ye ku

^a 7:1 Ji: Destpêkirin 14:17-20

6:19 Di Perestgehê de cihê hundir ê herî pîroz hebû û li ber wî perde hebû; ji Serokkahîn pê ve tu kesî nedikarî derbasî wir bibûya. Binêre: Qanûna Kahîntiyê 16:2.

6:20 Zebûr 110:4 7:5 Hijmartin 18:21

Xudanê me ji eşîra Cihûda* hatiye û li ser kahîntiya vê eşîrê Mûsa tiştêk negotiye.

¹⁵ Û bi hatina kahînekî din ê ku mîna Melkîsedek e, êdî ya ku em dibêjin hê bêtir eşkere ye. ¹⁶ Ew ne li gor emrên malbavkî yên Şerîetê, lê belê li gor hêza jiyana herheyî bûye kahîn. ¹⁷ Çimkî weha şahidî tê kirin ku:

«Li gor pergala Melkîsedek,

Tu her û her kahîn î.»^a

¹⁸ Îcar emrê pêşî ji ber qelsî û bêkêriya xwe betal bû. ¹⁹ Çimkî Şerîetê tu tişt negihand békêmahîtiyê. Lê di şûna wê de hêviyeke hê çêtir hatiye anîn, ku bi wê em nêzîkî Xwedê dibin.

²⁰ Û ev ne bêsond çêbû. Yên din bêsond bûbûn kahîn, ²¹ lê Îsa bi sonda yê ku ev peyv jê re gotiye, bû kahîn.

«Xudan sond xwar û ji ya xwe venagere,

Tu her û her kahîn î.»^b

²² Bi vî awayî Îsa bûye kefilê peymanekê* hê çêtir. ²³ Kahînen din gelek bûn, çimkî mirinê nehişt ku ew bidomînin. ²⁴ Lê ji ber ku Îsa her û her dimîne, kahîntiya wî xilas nabe. ²⁵ Ji ber vê yekê ew dikare wan ên ku bi destê wî nêzîkî Xwedê dibin, bi tevahî xilas bike. Çimkî ew herdem dijî, da ku ji bo wan meherê* bike.

²⁶ Çimkî ji me re Serokkahînekî pîroz, bêşûc, bêqusûr, ji gunehkaran veqetiyayî û ji ezmanan hê bilindtir bûyî diviya. ²⁷ Ji wî re nediviya ku ew her roj wek Serokkahînan, pêşî di ber gunehên xwe de û piştê di ber gunehên gel de goriyan pêşkêş bike. Çimkî çaxê ku xwe bi xwe pêşkêş kir, ev yek bi carekê anî cih. ²⁸ Şerîet mirovên qels datîne ser karê Serokkahîntiyê. Lê peyva sondê ya ku piştî Şerîetê hat, Kurê ku heta bi herheyiyê hatiye békêmahî kirin, daniye ser karê serokkahîntiyê.

Îsa Serokkahîne Peymana Çêtir e

8 Niha, ji wan tiştên ku em dibêjin ya sereke ev e: Serokkahînekî me yê weha heye yê ku li ezmanan, li milê rastê yê textê Bilindahiyê rûniştiye. ² Ew karbidestê pîrozgehê, yanî konê rastîn e, yê ku ne mirovan, lê Xudan daniye. ³ Çimkî her serokkahîn ji bo

^a 7:17 Ji: Zebûr 110:4 ^b 7:21 Ji: Zebûr 110:4

7:27 Qanûna Kahîntiyê 9:7

pêşkêşkirina diyarî û goriyan tê destnîşankirin. Ji bo vê yekê divê tişteki ku Serokkahînê me jî pêşkêş bike hebe. ⁴ Eger ew li ser dinyayê bûya, ew bi xwe nedibû kahîn, çimkî ji xwe yên ku li gor Şerîetê diyariyan pêşkêş dikin, hene. ⁵ Evên ha di vê Perestgehê* de xizmetê dikin a ku sûret û siya ya ezmanî ye. Çimkî gava ku Mûsa li ber çêkirina konê perizînê bû, ji aliyê Xwedê ve weha hat hişyarkirin: «Binêre ku tê her tiştî li gor mestereya* ku li çiyê ji te re hatiye nîşandan çêkî.»^a

⁶ Lê Îsa xizmeteke hê bilindtir stand wek ku ew jî navberkarê peymaneke hê çêtir e, çimkî ew peyman li ser sozên çêtir hatiye danîn.

⁷ Eger ew peyman a pêşî bêkêmahî bûya, hewcedarî bi ya diduyan nedima. ⁸ Lê Xwedê gelê xwe biqusûr dibîne û dibêje:

«Xudan dibêje: <Va ye, roj tîn
Ku ezê bi mala Îsraêl re
Û bi mala Cihûda* re
Peymaneke Nû girêdim.

⁹ Ne wek wê peyman a ku min
Bi bav û kalên wan re girêda,
Peymana wê roja ku min destê wan girt,
Ku ez wan ji diyarê Misrê derînim.>
Xudan dibêje:

<Çimkî ew di peyman a min de neman,
Min jî ji bo wan xem nexwar.>

¹⁰ Xudan dibêje: <Piştî wan rojan
Peymana ku ezê bi mala Îsraêl re girêdim ev e:
Ezê qanûnên xwe bixim hişê wan
Û ezê wan li ser dilê wan binivîsim.
Ezê bibim Xwedayê wan,
Û ew jî wê bibin gelê min.>

¹¹ Êdî tu kes hemwelatîyê xwe,
Û tu kes birayê xwe hîn nake
Û nebêje: <Xudan nas bike!>,
Çimkî ji yê biçûk heta yê mezin

^a 8:5 Ji: Derketin 25:40

Ew hemû wê min nas bikin.

¹² Çimkî ezê li hember neheqiyên wan dilovan bim

Û êdî ez gunehên wan tu caran naynim bîra xwe.»^a

¹³ Bi gotina «Peymana Nû», Xwedê ya pêşî kevin kiriye. Îcar ya ku kevnar û kevin bûye, li ber windabûnê ye.

Perestgeha Dinyayî û ya Ezmanî

9 Erê, di peymana pêşî de jî qanûnên perizînê* û Perestgeha li ser dinyayê hebû. ² Konek hatibû danîn: Di beşê wî yê pêşî yê ku jê re Cihê Pîroz digotin de çiradank, sifre û nanê* pêşberiyê hebû. ³ Di pişt perda diduyan de, di hundir de, Cihê Herî Pîroz hebû. ⁴ Gorîgeha zêrîn ya şewitandina bixûrê* û Sindoqa* Peymanê ya ku ji her aliyê ve zêrkirî bû tê de bûn. Di hundirê sindoqê de şerbikê Manna* yê zêrîn, şivdarê Harûn ê bişkivî û nivîsdekên Peymanê hebûn. ⁵ Li ser sindoqê xêrûbên* rûmeta Xwedê yên ku li bexşîngê* dikirin sî hebûn. Lê niha em nikarin yek bi yek li ser van bipeyivin.

⁶ Ev tişt weha hatibûn sazkin. Kahîn her car diketin beşê pêşî yê kon û xizmeta xwe dikirin. ⁷ Lê heçî beşê hundir e, salê carekê bi tenê Serokkahîn dikeve wî. Lê bêyî wê xwîna ku di ber wî û di ber gunehên gel ên bêhemdî de tê pêşkêşkirin, ew jî nikare bikeve wî. ⁸ Ruhê Pîroz bi vê yekê nîşan dide ku, heta konê pêşî bimîne, rîya ku diçe Cihê Herî Pîroz hê nehatiye eşkerekirin. ⁹ Ev ji bo dema niha mînakek e. Diyarî û goriyên ku tên pêşkêşkirin, nikarin wijdana mirovê ku diperize paqij bikin. ¹⁰ Ew bi tenê bi xwarin,

^a 8:8-12 Ji: Yêremya 31:31-34

9:2 Derketin 25:31-40; Derketin 25:25-30

9:3 Derketin 26:31-33

9:4 Derketin 30:1-6; Derketin 25:10-16; Derketin 16:33; Hijmartin 17:8-10; Derketin 25:16

9:5 Derketin 25:18-22; Hijmartin 17:1-10

9:6 Hijmartin 18:2-6

9:7 Qanûna Kahîntiyê 16

9:5 Bexşîngêh: Cihê ku li gunehan dihat bihûrtin bû, yanî li wir kefarek hat kirin. Di Peymana Kevin de ev der devê Sindoqa Peymanê bû; binêre: Derketin 25:17-20; Qanûna Kahîntiyê 16:14.

9:5 Xêrûb: Cûreyekî milyaketên Xwedê ne û heykelên wan ser devê Sindoqa Peymanê bi baskên çêkirî mîna milyaketan bûn û rûmeta Xwedê berçav dikirin.

vexwarin û şuştinên cûr bi cûr ve girêdayî ne û qanûnên dinyayî ne yên ku heta wextê sazûmana nû dimînin.

¹¹ Lê gava ku Mesîh, Serokkahîne tiştên qenc ên ku hatine, xuya bû, ew derbasî konê hê meztir û hê tekûztir bû, yê ku ne bi destan hatiye çêkirin, yanî ne ji vê dinyayê ye. ¹² Ew ne bi xwîna nêrî û golikan, lê belê bi xwîna xwe, bi carekê ket Cihê Herî Pîroz û rizgariya herheyî peyda kir. ¹³ Çimkî, eger xwîna nêrî û conegayan û xweliya noginan li yên murdar* bê reşandin û wan paqij bike, ¹⁴ hingê xwîna Mesîhê ku bi Ruhê herheyî xwe bêleke pêşkêşî Xwedê kiriye, wê hê çiqas zêdetir wijdana me ji kirinên* mirî paqij bike, da ku em biperizin Xwedayê jîndar!

Xwegorîkirina Mesîh Guneh Dûr Kirin

¹⁵ Ji bo vê yekê Mesîh navberkarê Peymana Nû ye, da ku yên hatine gazîkirin, mîrasiya herheyî ya ku hatiye sozdan bistînin. Çimkî mirina wî berdêla wan sûcan e yên ku di dema peymana pêşî de hatin kirin. ¹⁶ Heçî wesiyet e, divê mirina yê ku wesiyet kiriye kifş bibe. ¹⁷ Çimkî wesiyet piştî mirinê tê cih. Heta yê ku wesiyet kiriye sax be, desthilatiya wê tune. ¹⁸ Loma peymana pêşî jî bê xwîn nehat girêdan. ¹⁹ Çimkî piştî ku Mûsa her emrê Şerîetê ji tevahiya gel re got, bi hiriya sor û bi çiqilê gûrizê* xwîna nêrî û conegayan bi avê re, li kitêbê* bi xwe û li tevahiya gel reşand ²⁰ û got: «Ev xwîna wê peymanê ye ya ku Xwedê li we emir kiriye.»^a ²¹ Bi vî awayî wî xwîn li kon û li hemû firaxên perizînê reşand. ²² Îcar li gor Şerîetê hema bêje her tişt bi xwînê tê paqijkirin û bê rijandina xwînê li gunehan nayê bihûrtin.

²³ Loma diviya ku wêneyên tiştên li ezmanan bi van goriyan, lê belê yên ezmanî bi xwe bi goriyên hê çetir bîn paqijkirin. ²⁴ Çimkî Mesîh neket pîrozgeha ku bi destan hatiye çêkirin û sûretê ya rastîn e; lê belê ew ket ezmên bi xwe, da ku niha ji bo me li ber Xwedê raweste. ²⁵ Serokkahîn her sal carekê bi xwîna ku ne ya wî ye dikeve Cihê Herî Pîroz, lê belê Mesîh neketê ku xwe gelek

^a 9:20 Ji: Derketin 24:8

9:13 Qanûna Kahîntiyê 16:15-16; Hijmartin 19:9, 17-19

9:19 Derketin 24:3-8

9:21 Qanûna Kahîntiyê 8:15 9:22 Qanûna Kahîntiyê 17:11

caran pêşkêş bike. ²⁶ Eger wusa bûya, ji damezrandina dinyayê ve diviya wî gelek caran cefa bikişanda. Lê niha, di dawiya deman de ew bi carekê xuya bû, da ku bi xwegorîkirinê guneh ji holê rake. ²⁷ Û çawa ku ji bo mirovan carekê mirin û piştî wê dîwanbûn neçar e, ²⁸ Mesîh jî ji bo ku gunehên gelek hilgire carekê hat pêşkêşkirin. Cara diduyan, ew ne ji bo hilgirtina guneh, lê ji bo xilasbûna wan ên ku li hêviya wî disekinîn, wê xuya bibe.

Gorîbûna Îsa Gorîbûna Dawî Ye

10 Şerîet ne xuyabûna rastîn a tiştên qenc ên ku wê bîn, lê bi tenê siya wan e. Ji ber vê yekê Şerîet tu caran nikare bi wan eynî goriyên ku her gav sal bi sal tînin pêşkêşkirin, wan ên ku nêzîk dibin, bigihîne békêmahîtiyê. ² Nexwe, eger paqij bibûna, wanê dev ji pêşkêşkirina wan berda. Çimkî eger yên ku diperizin bi carekê ji gunehên xwe paqij bibûna, êdî di wijdana wan de qet sûcdarkirina guneh nedima. ³ Lê belê ew gorî sal bi sal gunehên mirovan tînin bîra wan. ⁴ Çimkî xwîna conega û nêriyan nikare gunehan rake.

⁵ Loma çaxê ku Mesîh hat dinyayê, wî got:

«Te gorî û pêşkêş nexwestin,
Lê te ji min re bedenek amade kir.

⁶ Tu bi goriyên şewitandinê

Û bi goriyên ku di ber guneh de tînin dayîn, razî nebûyî.

⁷ Hingê min got: «Wek ku di Kitêbê de li ser min hatiye nivîsîn:

Ya Xwedê, va ye, ez hatim da ku ez daxwaza te bînim cih.»^a

⁸ Pêşî got: «Te gorî, pêşkêş, goriyên şewitandinê û goriyên ku di ber guneh de tînin dayîn, nexwestin û tu ji van razî nebûyî» – heçî ev in, ew li gor Şerîetê tînin dayîn. ⁹ Hingê weha got: «Va ye, ez hatim da ku ez daxwaza te bînim cih.» Ew ya pêşî hiltûne, da ku ya diduyan deyne. ¹⁰ Li gor vê daxwazê bi pêşkêşbûna bedena Îsa Mesîh ya bi carekê, em hatin pîrozkirin.

¹¹ Her kahîn roj bi roj radibe, xizmetê dike û gelek caran eynî goriyên ku qet nikarin guneh rakin, pêşkêş dike. ¹² Lê viyê ha ji bo

^a 10:5-7 Ji: Zebûr 40:6-8

9:27 Destpêkirin 3:19

9:28 Îşaya 53:12

her û her tenê goriyek di ber gunehan de pêşkêş kir û li milê Xwedê yê rastê rûnişt.

¹³ Ji hingê û pê ve, ew li bendê ye heta ku dijminên wî bibin pêgeha lingên wî. ¹⁴ Çimkî wî bi pêşkêşiyekê ew ên ku tên pîrozkirin, her û her gihandine bêkêmahîtiyê.

¹⁵ Ruhê Pîroz jî li ser vê ji me re şahidiyê dike û dibêje:

¹⁶ «Xudan dibêje: «Piştî wan rojan

Peymana ku ezê bi wan re girêdim ev e:

Ezê qanûnên xwe bixim dilê wan

Û ezê wan li ser hişê wan binivîsim.

¹⁷ Êdî ez gunehên wan û neheqiyên wan

Tu caran naynim bîra xwe.»^a

¹⁸ Îcar li dera ku lêbihûrtina van heye, êdî pêwistiya pêşkêşiya di ber guneh de namîne.

Şîret û Hişyarkirin

¹⁹ Ji bo vê yekê birano, bi xwîna Îsa em dikarin bi cesaret bikevin Cihê Herî Pîroz. ²⁰ Em di wê riya nû û jîndar re bikevinê ya ku wî ji bo me di bedena xwe de di perdê de vekirîye. ²¹ Û li ser mala Xwedê kahînekî me yê mezin heye. ²² Em bi dilê ku bi xwîn-reşandinê ji wijdana xerab paqij bûyî û bi bedena ku bi ava paqij hatî şuştin, bi piştrastiya temam a baweriyê, bi dilekî rastîn nêzîkî Xwedê bibin. ²³ Em, hêviya ku em êşkere dikin hişk bigirin; çimkî ew ê ku soz daye ewledar e. ²⁴ Û em hay ji hev hebin, ku em hevdû ji bo hezkirin û kirinên qenc bişidînin. ²⁵ Wek ku hinekan ji xwe re kiriye adet, em dev ji civînên xwe bernedin, lê çawa ku hûn dibînin Roja Xudan nêzîk dibe, hê zêdetir cesaretê bidin hevdû.

²⁶ Çimkî, piştî ku em gihîştin zanîna rastiyê, eger em bi zanîna guneh bikin, êdî ji bo gunehan tu gorî namîne, ²⁷ lê tenê libendê-mayîneke tirsehêz ya dîwanê û agirê kelegerm ê ku dijminan dixwe û tune dike, dimîne. ²⁸ Yê ku Şerîeta Mûsa* bişkanda, li ser şahidiya dido an sê kesan, bê rehm dihat kuştin. ²⁹ Îcar di gumana we de yê ku Kurê Xwedê di bin lingan de biperçiqîne, xwîna Peymanê

^a 10:16-17 Ji: Yêremya 31:33-34; Hezekiyêl 8:10+12

10:12 Binêre: Zebûr 110:1 10:22 Qanûna Kahîntiyê 8:30; Hezekiyêl 36:25
10:28 Dubarekirina Şerîetê 17:6

ya ku ew pê hatiye pîrozkirin, pîs bibîne û Ruhê keremê nizim bike, ewê cezayekî hê çiqas xerabtir heq bike? ³⁰ Çimkî em wî yê ku ev gotiye nas dikin: «Heyfhilanîn ya min e, ezê bergîdana* wê bidim.»^a Û dîsa: «Xudan wê dîwana gelê xwe bike.»^b ³¹ Tiştêkî tir-sehêz e ku mirov bikeve destê Xwedayê jîndar.

³² Îcar wan rojên pêşî yên piştî ku hûn hatin ronahîkirin, bînin bîra xwe: Gava hûn ketibûn tengahî û cefayên giran, we çawa ev ragirtibû*.³³ Carna hûn li ber çavan hatin şermezarkirin û hûn ketin tengahiyê. Carna jî hûn bi yên ku weha li wan hat kirin re bûn hevpar.³⁴ Çimkî hûn bûn hevalparê derdê girtiyan û we talankirina malên xwe bi şahî ragirt, çimkî we dizanibû ku malê çêtir û mayîndar ji bo we heye.³⁵ Loma cesareta xwe neavêjin, xelata wê mezin e.³⁶ Ragirtin* ji we re lazim e, da ku hûn daxwaza Xwedê bikin û soza ku daye bistînin.

³⁷ «Çimkî di demeke kurt de,

Yê ku tê wê bê

Û dereng namîne.

³⁸ Lê yê min ê rast wê bi baweriyê bijî.

Lê eger ew xwe bi şûn ve bikişîne,

Canê min ji wî razî nabe.»^c

³⁹ Lê belê em ne ji wan in ên ku xwe bi şûn ve dikişînin û helak dibin; lê em ji wan in ên ku ji bo rizgariya canê xwe bawer dikin.

Baweriya Birahîm û Yên Din

11 Îcar bawerî*, ewlebûna tiştên ku hêvî bi wan tê kirin e, piştrastbûniya tiştên ku nayên dîtin e.² Bi vê baweriyê, bav û kalên me ji aliyê Xwedê ve hatin erêkirin.

³ Bi baweriyê, em fêm dikin ku erd û ezman bi peyva Xwedê hatine damezrandin; wusa ku tiştên tîn dîtin, ji tiştên nayên dîtin çêbûne.

⁴ Bi baweriyê, Habîl* goriyeke ji ya Qayîn çêtir pêşkêşî Xwedê kir. Bi wê baweriyê ew mirovekî rast hat erêkirin, çimkî Xwedê

^a 10:30 Ji: Dubarekirina Şerîetê 32:35

^b 10:30 Ji: Dubarekirina Şerîetê 32:36; Zebûr 135:14

^c 10:37-38 Ji: Habaqûq 2:3-4

10:29 Derketin 24:8

11:3 Destpêkirin 1:1; Zebûr 33:6-9

diyariyên wî erê kirin. Rast e, Habîl mirî ye, lê bi saya baweriya xwe hê jî dipeyive*.

⁵ Bi saya baweriyê, Henox ji bo ku mirinê nebîne, hat hilkişandin. «Ew nehat dîtin, çimkî Xwedê ew hilkişandibû». Û beriya hilkişandina wî, şahidî hat kirin ku ew li Xwedê xweş hatibû.^a ⁶ Û bê bawerî çênabe ku mirov li Xwedê xweş bê, çimkî yê ku nêzîkî Xwedê bibe, divê bawer bike ku Xwedê heye û wan ên ku li wî digerin xelat dike.

⁷ Bi baweriyê, Nûh*, gava ew li ser tiştên ku hê nedihatîn dîtin ji aliyê Xwedê ve hat hişyarkirin, bi tîrsa Xwedê ji bo xilasiya mala xwe gemiyek çêkir. Bi vê baweriyê wî dinya sûcdar derxist û bû wêrisê wê rastdariya ku ji baweriyê tê.

⁸ Bi baweriyê, gava ku Biraîm* hat gazîkirin ku here wî cihê ku wê bi mîrasî bista, wî li gor peyva Xwedê kir û bêyî ku bizane wê here ku derê, ket rê. ⁹ Bi baweriyê, wek yekî xerîb li welatê ku jê re hatibû soz dan, ma û bi hevparên eynî sozê, bi Îshaq* û Aqûb* re di konan de rûnişt. ¹⁰ Çimkî ew li hêviya wî bajarê ku bingeha wî saxlem e dima, ku avakar û çêkerê wî Xwedê ye.

¹¹ Bi saya baweriyê Biraîm, bi ser ku ew pîr bû û Sara jî nedekarî zarokan baniya, dîsa hêz dît ku bibe bav. Çimkî wî, yê ku soz dabû dilsoz dît. ¹² Îcar ji yekî ku hema bêje mirî bû, bi qasî stêrên ezmên, wek seylaka* ber devê deryayê bêhesab dûndan* çêbû.

¹³ Evên ha hemû di baweriyê de mirin. Ew negihîştin sozên ku hatibûn dayîn, lê belê ew ji dût ve dîtin û silav li wan kirin; wan eşkere kirin ku ew li ser rûyê erdê xerîb û mêvan in. ¹⁴ Yê ku tiştên weha dibêjin, kifş dikin ku ew li welatekî digerin. ¹⁵ Û bi rastî, eger wan bêriya dera ku jê derketibûn bikirana, ji bo vegeirîna fersenda wan wê hebûya. ¹⁶ Lê wan welatekî hê çêtir, yanî yê ezmanî dixwest. Ji ber vê yekê Xwedê şerm nake ku ew bêjin: «Ew Xwedayê me ye»; çimkî wî ji wan re bajarek amade kiriye.

¹⁷ Gava ku Biraîm hat ceribandîn, bi baweriyê wî Îshaq

^a 11:5 Ji: Destpêkirin 5:24

11:4 Destpêkirin 4:3-10

11:7 Destpêkirin 6:9-9:17

11:8 Destpêkirin 12:1-5

11:9 Destpêkirin 23:4; 26:3; 35:12, 27

11:11 Destpêkirin 17:19; 18:11-14; 21:2

11:12 Destpêkirin 15:5-6; 22:17; Derketin 32:13

11:13 1 Dîrok 29:15

pêşkêş kir. Wek yekî ku sozên Xwedê standiye, kurê xwê yê yekta pêşkêş dikir. ¹⁸ Ji wî re hatibû gotin: «Ji Îshaq dîndana te wê zêde bibe.»^a ¹⁹ Birahîm fikirî ku Xwedê dikare ji nav miriyan jî rake û wî bi awayekî mînakî wek ku Îshaq ji nav miriyan bistîne, ew bi şûn ve stand.

²⁰ Bi baweriyê, Îshaq* li ser tiştên ku wê bên ji bo Aqûb* û Esaw* duayên qenc kirin. ²¹ Bi baweriyê, Aqûb li ber mirinê ji bo herdu kurên Êsiv duayên qenc kirin, «pala xwe da serê gopalê xwe û perizî* Xwedê.»^b ²² Bi baweriyê, Êsiv li ber mirinê, li ser derketina zarokên* Îsraêl ya ji Misrê peyivî û li ser hestiyên xwe li wan emir kir.

²³ Gava ku Mûsa* çêbû, bi baweriyê, dê û bavê wî sê mehan ew veşartin. Çimkî dîtî ku zarok pirr xweşik e û ji fermana padîşah netirsiyan. ²⁴ Gava ku Mûsa mezin bû, bi baweriyê red kir ku jê re kurê keça Firewn* bê gotin. ²⁵ Ji dêla ku ew demekê kêfa guneh bike, wî bi gelê Xwedê re cefakişandin bijart ²⁶ û şerm-zariya di ber Mesîh de ji xezîneyên Misrê dewlemendiyeke meztir hesab kir. Çimkî wî li xelata ku wê bîstanda dinêrî. ²⁷ Bi baweriyê, ew ji Misrê derket û ji hêrsa padîşah netirsiya. Wek yê ku nayê dîtî dîtibe, tengahî ragirt. ²⁸ Wî bi baweriyê, Cejna* Derbasbûnê cara pêşî pêk anî û emir kir ku xwîn li ser deriyan bê reşandin, da ku milyaketê ku nixuriyan dikuje, dest nede wan. ²⁹ Bi baweriyê, Îsraêlî wek ku di bejê re derbas bibin, di Derya Sor re derbas bûn. Gava ku Misriyan ev ceriband, di avê de xeniqîn.

³⁰ Bi baweriyê, piştî ku Îsraêlî heft rojan li dora sûrên Erîhayê zivirîn, ew hilweşayan. ³¹ Bi baweriyê, Rexaba* fahişe bi neguhdaran re nehat helakkirin, çimkî wê nêrevan* bi aştî qebûl kiribûn.

³² Û hê ez çi bêjim? Eger ez tiştên li ser Gîdeyon*, Baraq*, Şimşon*, Yêfta*, Dawid*, Samûêl* û li ser pêxemberan bêjim, dema min têrê nake. ³³ Bi baweriyê ew li hember padîşahiyan bi ser ketin, wan dadperwerî* anîn cih, gihîştin sozên ku hatibûn dayîn,

^a 11:18 Ji: Destpêkirin 21:12

11:17 Destpêkirin 22:1-14

11:22 Destpêkirin 50:24-25; Derketin 13:19

11:24 Derketin 2:10-12

11:30 Yêşû 6:12-21

^b 11:21 Ji: Destpêkirin 47:31; 48:1-20

11:20 Destpêkirin 27:27-29; 27:39-40

11:23 Derketin 1:22; 2:2

11:28 Derketin 12

11:29 Derketin 14:21-31

11:31 Yêşû 2:1-21; 6:22-25

devê şêran girtin, ³⁴ hêza êgir temirandin, ji devê şûr filitîn, di bê-hêziyê de hêz standin, di şer de bûn yên xurt, ordiyên biyaniyan belav kirin. ³⁵ Jinan, miriyên xwe bi vejînê* bi şûn ve standin. Hinekan îşkence kişandin, lê azadî red kirin, da ku ji mirinê rabin û bigihîjin jiyanê hê çêtir. ³⁶ Hinekên din bi tinaz û qamçiyên, erê heta bi girêdan û zîndanê hatin ceribandin. ³⁷ Hatin kevirkirin, bi birrekê hatin birrîn, ketin ber devê şûr û hatin kuştin. Bi postê miyan, bi çermê bizinan geriyan; belengazî kişandin, tengahî dîtin, xerabî li wan hat kirin. ³⁸ Dinya ne hêjayî wan bû; li çolan û li çiyayan, di şkeftan û di kunên bin erdê de eware geriyan.

³⁹ Îcar bi ser ku ew hemû bi baweriyê hatin erêkirin jî, ew negihîştin tiştên ku hatibûn sozdan. ⁴⁰ Çimkî, ji bo ku bêyî me ew negihîjin bêkêmahiyê, Xwedê ji me re tiştêkî hê çêtir amade kiriye.

Minaka Îsa

12 Îcar li gor ku ewrekî evqas mezin ê şahidan hawirdora me girtiye, em jî her giraniyê û gunehê ku bi hêsanî xwe li me dipêçe ji ser xwe bavêjin, bi bîhna fireh wê hevbezîna ku li ber me ye, bibezin. ² Em çavên xwe bidin ser pêşeng û temamkarê bawerîya xwe, Îsa. Wî ji bo şahîya ku li ber wî bû xaç ragirt ser xwe û şermî bi tiştêkî hesab nekir û li milê Xwedê yê rastê rûnişt. ³ Îcar li ser wî bifikirin ê ku dijraberîya mezin a gunehkaran ragirtiye, da ku hûn newestîna û di dilê xwe de sist nebin.

⁴ We hê di şerê li hember guneh de li ber xwe nedaye heta ku xwîna we bê rijandin. ⁵ Ma we ew şîreta ku li we kuran tê kirin, ji bîr kir? Dibêje:

«Kurê min, edebkirina Xudan biçûk nebîne,
 Û çaxê ku ji aliyê wî ve li te bê hilatin*, sist nebe.
⁶ Çimkî Xudan, wî yê ku jê hez dike, edeb dike
 Û her kurê ku qebûl dike, ceza dike.»^a

⁷ Ji bo terbiyebûnê hûn radigirin*, çimkî Xwedê wek zarokên

^a 12:5-6 Ji: Gotinên Silêman 3:11-12

11:33 Daniyêl 6

11:35 2 Padîşah 4:25-37

11:36 1 Padîşah 22:26-28; Yêremya 20:1-2; 37:15; 38:6

11:37 2 Dîrok 24:20-21

12:2 Binêre: Zebûr 110:1

xwe bi we re dide û distîne. Ma kîjan kur ji aliyê bavê xwe ve nayê terbiyekirin? ⁸ Lê eger hûn ji terbiyekirina ku hemû pê tîn terbiyekirin bêpar bin, hingê hûn ne kur in, lê hûn wek zarokên derveyî qanûnê ne. ⁹ Îcar ji vê zêdetir bavên me yên vê dinyayê yên ku em terbiye dikirin hebûn û me ji wan re hurmet kir. Ma emê ne hê bêtir bi ya Bavê* xwe yê ruhanî bikin û bijîn? ¹⁰ Bavên me wek ku qenc didîtin, em ji bo demeke kurt terbiye dikirin, lê Xwedê ji bo feyda me, me terbiye dike, da ku em bibin hevparên pîroziya* wî. ¹¹ Rast e, her terbiyekirin di sêrî de ne wek şahî, lê belê wek xemgîniyê tê dîtin. Lê belê piştî ev ji bo yên ku bi wê hatine perwerdekirin, berê aştî û rastiya tîne.

¹² Ji ber vê yekê, destên xwê yên daketî û çokên xwe yên bêtaqet bişidînin, ¹³ ji bo lingên xwe riyên rast çêkin, da ku tiştê kulek ji movikê dernekeve, lê belê sax bibe.

Xwedê Red Nekin

¹⁴ Bikevin pey wê yeka ku hûn bi hemûyan re di aştîyê de bin û li pey jiyana pîroz a ku bê wê tu kes Xudan nabîne, herin. ¹⁵ Hay ji xwe hebin, bila tu kes ji kerema Xwedê nemîne. Bila di nav we de tu rayê* tehl ê ku we aciz bike û gelek pê murdar bibin, dernekeve. ¹⁶ Nebe ku yek, zînakar an bê tîrsa Xwedê be, wek Esaw* ê ku mafê nixurîtiya xwe bi xwarinekê firot. ¹⁷ Hûn dizanin ku piştî wî xwest ku bereketa nixurîtiyê mîras bistîne, lê hat redkirin. Bi hêstirên çavan li pey geriya jî, wî nikaribû biryara ku hatiye dayîn biguhere.

¹⁸ Hûn nêzîkî wî çiyayê ku tê destdan û dişewite, bi mij, bi taristanî û bi bahoz e, nebûn; ¹⁹ hûn nêzîkî dengê boriyê û wan peyvên, yên ku ew bihîstin, lava kirin ku gotineke din ji wan re neyê gotin, nebûn. ²⁰ Wan ew emrê ku digot: «Eger heywanek jî li çiyê bikeve, wê bê kevirkirin»^a nikaribûn ragirin. ²¹ Dîtin wusa tîrsehêz bû ku Mûsa got: «Ez gelek ditirsim û dilerizim.»^b ²² Lê hûn nêzîkî Çiyayê Siyonê* û bajarê Xwedayê jîndar, yanî Orşe-

^a 12:20 Ji: Derketin 19:12-13
12:7 Dubarekirina Şerîetê 8:5
12:16 Destpêkirin 25:29-34; 27:30-40
12:18 Derketin 19:16-22; 20:18-21

^b 12:21 Ji: Dubarekirina Şerîetê 9:19
12:12 Îşaya 35:3
12:17 Destpêkirin 27:30-40
12:18-19 Derketin 19:10-25; 20:1-21

lîma* ezmanî bûn, ku li wir bi deh hezaran milyaket bi şahî beşdarî pîrozkirinê bûn. ²³ Hûn hatine Civîna* nixurîyên ku navê wan li ezmanan nivîsî ye û nêzikî dadgerê* hemûyan Xwedê û ruhên kesên rast ên ku gihîştine bêkêmahiyê bûne. ²⁴ Hûn nêzikî navberkarê Peymana Nû Îsa bûn ku xwîna wî ya reşandî ji ya Habîl* çêtir dibêje.

²⁵ Hay ji xwe hebin û yê ku dipeyive red nekin. Ew ên ku dengê wî yê ku ew li ser erdê hişyar kirin, red kirin, xilas nebûn. Îcar, eger em berê xwe ji wî yê ku ji ezmanan dibêje badin, em hê bêtir nikarin xilas bibin. ²⁶ Hingê dengê wî erd hejand, lê belê niha soz daye û gotiye: «Êdî careke din, ezê ne tenê erdê, lê ezmên jî vehejînim.» ²⁷ Bi gotina: «Careke din» jiholêrakirina tiştên ku vedihejin, yanî tiştên ku hatine afirandin, tê eşkerekirin; da ku tiştên ku venajejin mayîndar bin. ²⁸ Ji ber vê yekê em şikir bikin ku em padîsahîyeke ku nayê vehejandin, distînin û bi vî awayî em bi tirs û hurmetê biperizin Xwedê, wek ku li wî xweş tê. ²⁹ Çimkî Xwedê me agirek e ku dixwe û tune dike.

Şîretên Dawî

13 Bila birahezî mayîndar be. ² Mêvanperweriyê ji bîr nekin. Çimkî bi vê yekê hinekan bêyî ku bizanin, milyaket kirin mêvan. ³ Girtiyên bînin bîra xwe, wek ku hûn bi wan re girtî ne û cefakêşan jî bînin bîra xwe, wek ku di bedenê de hûn jî wek wan in. ⁴ Bila her kes bi hurmet li zewacê binêre û bila nivîna zewacê bêleke be. Çimkî Xwedê wê dîwana fuhûşkar û zînakaran bike. ⁵ Bila rabûn û rûniştina we ji hezkirina peran dûr be; bi tiştê ku di destê we de ye razî bin. Çimkî Xwedê gotiye:

«Ez tu caran te nahêlim,
Ez tu caran te bernadim.»^a

⁶ Wusa ku em bi ewlehî bêjin:
«Xudan alîkarê min e,
Ez natirsim.
Mirov wê çi bi min bike?»^b

^a 13:5 Ji: Dubarekirina Şerîetê 31:6

^b 13:6 Ji: Zebûr 118:6

12:24 Destpêkirin 4:3-10

12:25 Derketin 20:22

12:26 Binêre: Hagay 2:6

12:29 Dubarekirina Şerîetê 4:24

13:2 Destpêkirin 18:1-8; 19:1-3

⁷ Rêberên xwe, yên ku peyva Xwedê ji we re gotine, bînin bîra xwe. Dawiya jiyana wan bînin ber çavên xwe û baweriya wan ji xwe re bikin mînak. ⁸ Îsa Mesîh, duh, îro û her û her eynî ye. ⁹ Bi hîndariyên xerîb û cihê vir de wê de neyên kişkişandin, çimkî qenc e ku dil bi kerema Xwedê xurt bibe, ne bi xwarinên taybetî. Yên ku bi van mijûl bûn tu feyde nedîtin. ¹⁰ Gorîgeheke me heye ku yên di kon de xizmetê dikin, desthilatiya wan tune ku jê bixwin.

¹¹ Çimkî ew heywanên ku Serokkahîn xwîna wan ji bo guneh dibe nav Cihê Pîroz, termê wan li derveyî wargeh tê şewitandin. ¹² Ji ber vê yekê Îsa jî, ji bo ku bi xwîna xwe gel pîroz bike, li derveyî dergeh cefa kişand. ¹³ Ji bo vê yekê em jî herin derveyî wargeh ba wî û şermezariya wî deynin ser xwe. ¹⁴ Çimkî li vir bajarekî me yê ku bimîne, tune; lê em, li yê ku wê bê digerin. ¹⁵ Loma em bi saya Îsa hergav wek goriyekê, pesnê Xwedê bidin, yanî fêkiyê lêvên ku navê wî eşkere dikin, pêşkêş bikin. ¹⁶ Ji bîr nekin ku hûn qenciye bikin û tiştên xwe li hev leva* bikin. Çimkî goriyên weha li Xwedê xweş tî.

¹⁷ Bi ya rêberên xwe bikin û ji gotina wan dernekevin. Çimkî ew wek ên ku wê hesab bidin, berevaniya canê we dikin. Guh bidin wan, da ku ew vê yekê ne bi nalîn, lê bi dilxweşî bikin. An na, wê ji bo we bê kêr be.

¹⁸ Ji bo me dua bikin. Em piştrast in ku wijdana me paqij e û em dixwazin di her tiştî de bi awayekî rast rêve herin. ¹⁹ Ez bi zêdehî hêvî ji we dikim ku hûn dua bikin, da ku ez zû li we bêm vegerandin.

Silavên Aştiyê

²⁰ Îcar Xwedayê aştiyê, yê ku şivanê miyan ê mezin, Xudanê me Îsa, bi xwîna Peymana herheyî ji nav miriyan rakir, ²¹ bila we bi her tiştên qenc rapêçe, da ku hûn daxwaza wî bînin cih û bila bi rêberiya Îsa Mesîh tiştê ku li wî xweş tê bi me bide kirin. Rûmet her û her ji wî re be. Amîn*.

²² Îcar birano, ez hêvî ji we dikim, van peyvên şîretê ragirin. Çimkî min ji we re kurt nivîsî. ²³ Bizanin ku birayê me Tîmotêyos*

13:11 Qanûna Kahîntiyê 16:27

13:15 Zebûr 50:14

serbest hat berdan. Eger di nêzîk de bê, ezê bi wî re bê, we bibînim.

²⁴ Silavan li hemû rêberên xwe û li pîrozan bikin. Yê li Îtalyayê silavan li we dîkin. ²⁵ Kerem li ser we hemûyan be. Amîn.